

12

VITRÍNA

2010 INFORMAČNÍ A PROGRAMOVÝ BULLETIN

VÝSTAVY

prodlouženo do 16. ledna 2011

EX LIBRIS EMILA ORLIKA

Emil Orlik (Praha 1870 – Berlín 1932) patřil k významným kosmopolitním osobnostem evropského výtvarného života přelomu 19. a 20. století. Jeho rozsáhlou tvorbu tvoří široká škála výtvarných projevů – od kreseb přes grafiku až k malbě; dodnes jsou vysoce ceněny zejména grafické portréty jeho současníků. Výstava ex libris, která pochází ze soukromých sbírek rakouských sběratelů, představuje téměř kompletní pohled na část jeho tvorby, která znamenala mimořádný umělecký přínos oboru drobné užité grafiky své doby. Pro návštěvníky bude zajímavá i konfrontace s paralelní výstavou ex libris japonského, protože Orlik při svých dvou cestách do Japonska (1900 a 1911) se tamními náměty inspiroval. Publikací svých značek v Japonsku stál u zrodu umění ex libris v zemi vycházejícího slunce.

prodlouženo do 16. ledna 2011

JAPONSKÉ EX LIBRIS

Kolekce zahrnuje 340 drobných grafik více než osmdesáti umělců od 30. let 20. století po současnost. Převažují v ní práce v technice barevného dřevorytu, který je pro výtvarné umění této země typický, ale i ukázky prací v jiných grafických technikách. Výstava je zajímavá svým pojetím ex libris, které se od evropského liší svojí barevností, náměty i tím, jak často jeho tvůrci vycházejí z tradičního národního projevu.

prodlouženo do 20. března 2011

OD HRADEB NA NÁMĚSTÍ STŘEDOVĚKÉHO HRADCE

Výsledky archeologických výzkumů historického jádra Hradce Králové z let 2009 a 2010

Na výstavce návštěvníci zhlédnou ukázky nálezů dokládajících každodenní život Hradečanů v období středověku a raného novověku. Vedle ukázek kuchyňské a stolní keramiky to jsou drobné předměty z kovu, dřeva, kostí a dalších materiálů. Rovněž jsou prezentovány předběžné výsledky antropologického rozboru lidských ostatků ze hřbitova kolem kostela sv. Ducha. Kurátorem výstavy je Mgr. Radek Bláha.

do 20. března 2011

SOUMRÁK ZEMSKÉ HOTOVOSTI

Výzbroj a výstroj žoldněřských vojsk 16. až 17. století

Výstava představuje návštěvníkům jedinečný soubor militárií z 16. a 17. století, který dokumentuje jednotlivé vojenské složky raného novověku. Na tvorbě této kolekce se svými sbírkami podílejí: Státní zámek Opočno, Státní hrad Bítov, Arcidiecézní muzeum v Olomouci, Západočeské muzeum v Plzni, Severočeské muzeum v Liberci, Muzeum hlavního města Prahy, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Muzeum Kroměřížska a soukromí sběratelé. Kurátorem výstavy je Mgr. Stanislav Hrbatý.

Zemská hotovost tvořila základní složku vojenských sil středověkého válečnictví. Byla svolávána panovníkem nebo zemským sněmem při velkých výbojných taženích a na obranu země před nepřítelem. Z dnešního pohledu se jednalo o jakousi formu všeobecné mobilizace.

Svolání zemské hotovosti probíhalo podle stanovených kritérií daných společenským postavením, rozsahem svodového území a taktickými potřebami. Vojsko bylo tvořeno šlechtou a měšťany, kteří si výzbroj většinou pořizovali vlastní, a dále pak prostými poddanými, kterým bývala přidělována. Bojová hodnota takové armády v porovnání s vycvičeným žoldněřským vojskem byla velmi nízká, a proto byla využívána stále častěji pouze k defenzivní obraně území a výbojnou složku tvořily žoldněřské oddíly. Další nevýhodou zemské hotovosti byla zdoluhavost jejího svolávání, a s tím spojená i neschopnost reagovat na náhlé vojenské agrese. Při déle trvajícím válečném konfliktu měla dlouhodobá nepřítomnost pracovních sil, zvláště v zemědělství, výrazně negativní hospodářský dopad. Tyto faktory významnou měrou přispěly k restrukturalizaci vojska v raném novověku.

Od poloviny 16. století se začínají formovat specializované oddíly infanterie (pěchoty), kavalerie (jezdeckta) a artilerie (dělostřelectva), na jejichž základech po třicetileté válce stavějí nově vznikající jednotky stálých armád. Počátkem 17. století se objevují teoretická díla, zabývající se taktikou jednotlivých vojenských složek a způsobem zacházení se zbraní, která významně přispěla ke zkvalitnění operačních schopností vojska. Třicetiletá válka definitivně prověřila, že období „amatérských armád“ zemské hotovosti již nemá ve vojenských konfliktech uplatnění. To se potvrdilo i v neschopnosti operativně reagovat na náhlé vojenské invaze především ze strany Osmanské říše. Sedmnácté století se tak stává konečným soumrakem zemské hotovosti...

prodlouženo do 6. listopadu 2011

ZVONAŘSTVÍ

Kampanologická sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové

Výstava prezentuje kampanologickou sbírku královéhradeckého muzea, která obsahuje přes jedenáct set kusů sbírkových předmětů dokumentujících regionální zvonařství od 15. do počátku 20. století. Převážně se jedná o sádrové kopie zvonů a jejich částí, které byly rekvírovány v průběhu 1. světové války na území východních Čech. Tím, že originály zvonů již neexistují, má dnes sbírka nenahraditelnou historickou hodnotu. Kurátorem výstavy je Mgr. Jiří Zikmund.

PŘEDNÁŠKY

středa 1. prosince od 18 hodin

David Hainall

BAJKAL — PERLA SIBIŘE

Bajkal — jezero s mnoha světovými „nej“. Je nejen nejhlubší, je ale i zároveň největší zásobárnou pitné vody na světě. Voda je tak průzračná, že lze vidět do hloubky několika desítek metrů a je možné ji bez jakékoliv úpravy pít. Jezero ukrývá velké množství živočišných druhů, které se nenacházejí jinde na světě. Snad nejnámějším je jediný sladkovodní druh tuleně, který se zdržuje v oblasti Uškaních ostrovů. To a ještě mnohem víc je „stařík“ Bajkal a jeho okolí - ostrov Olchon, Listvjanka, kruhobajkalská magistrála (zbytek původní transsibiřské magistrály) a divoké pohoří Tunkinskyje Golce.

EXPOZICE

KRÁLOVSKÉ MĚSTO NAD SOUTOKEM

Hradec Králové od počátků osídlení do stavby pevnosti

Expozice obsadila 2. místo v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis v kategorii muzejní výstava roku 2009.

Hradec Králové je místem s dlouhou historií, která nepostrádá dramatické období a zvraty. V expozici jsou představeny nejstarší dějiny královského města od pravěku až do poloviny 18. století. Jedním z hlavních unikátů je model města před rokem 1420. Zahájením stavby pevnosti v roce 1766 expozice symbolicky končí. Stoletím „pevnostního období“ a dobou „salonu republiky“ se zabývá expozice Od pevnosti k salonu republiky.

OD PEVNOSTI K SALONU REPUBLIKY

Dějiny architektury města Hradce Králové od poloviny 18. století do počátku druhé světové války

Osudový zlom ve vývoji významného středověkého města nastal v polovině 18. století, kdy byl Hradec Králové postupně přestavěn ve vojenskou pevnost. Druhým přelomovým okamžikem se stala porážka Rakušanů v bitvě na Chlumu v červenci 1866, která otevřela cestu nejen ke zrušení a postupnému bourání pevnosti, ale i pozdějšímu unikátnímu rozvoji města v moderní urbanistický celek meziválečného období. Expozici dominují dva modely města Hradce Králové, v prvním případě model od Františka Žaloudka z let 1908–1916 zachycující podobu vojenské pevnosti v roce 1865, ve druhém model města z roku 2000, který dokumentuje zejména období tzv. Salonu republiky.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové přeje všem svým návštěvníkům a příznivcům klidné prožití vánočních svátků a zdraví a štěstí v roce 2011.

MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

ŘEDITELSTVÍ, KNIHOVNA, EXPOZICE A VÝSTAVY

Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové

tel./fax: 495 512 462, 495 512 391-92, 495 512 899, e-mail: info@muzeumhk.cz, www.muzeumhk.cz

Muzeum je otevřeno denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

Vstupné: dospělí 50 Kč, děti a slevy 20 Kč, rodinné vstupné 100 Kč.

Knihovna je pro badatele otevřena v pondělí a ve středu od 9 do 12 a od 13 do 17.30 hodin, on-line katalog na www.muzeumhk.cz/knihovna.

ODBORNÁ ODDĚLENÍ: Opletalova 334, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 514 624, 495 514 631, 495 518 473, fax: 495 514 843

PAMÁTNÍK BITVY 1866 NA CHLUMU

Chlum čp. 66, 503 12 p. Věstary, tel.: 495 447 058, e-mail: chlum@muzeumhk.cz, www.chlum1866.cz

Muzeum 1. 5. – 30. 9. úterý až neděle 9–17 hodin

1. 10. – 30. 4. soboty a neděle 10–16 hodin

Vstupné: základní 40 Kč, snížené 15 Kč

Vyhlídková věž 1. 4. – 30. 4. a 1. 10. – 31. 10. soboty a neděle 10–16 hodin

1. 5. – 30. 9. úterý až neděle 9–17 hodin

Od 1. listopadu do 31. března je vyhlídková věž uzavřena. Vstupné: základní 15 Kč, snížené 5 Kč

